Warunki pracy w województwie lubuskim w 2021 r.

31.08.2022 r.

67,2
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości

W 2021 r. w jednostkach objętych badaniem warunków pracy zanotowano 139,8 tys. osób pracujących. Liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła 9,4 tys., tj. 6,7% ogółu pracujących w jednostkach objętych badaniem. Na każdy 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości przypadało 67 zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Warunki pracy są istotnym zagadnieniem zarówno z punktu widzenia pracodawcy jak i pracownika. Odpowiednia identyfikacja czynników szkodliwych dla zdrowia oraz ich wpływu na osoby zatrudnione są podstawą do podejmowania działań profilaktycznych i prowadzenia odpowiedniej polityki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Ocena stanu i śledzenie zmian w zakresie zagrożeń występujących w środowisku pracy to istotny element służący realizacji zobowiązań pracodawców do zapewnienia warunków pracy zgodnych z obowiązującymi normami.

W 2021 r. badaniem dotyczącym warunków pracy w województwie lubuskim objętych było 139,8 tys. osób pracujących. W warunkach zagrożenia zatrudnionych było 9,4 tys. osób, liczonych raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy lub uciążliwością pracy, bądź też zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Grupa ta stanowiła 6,7% ogółu zatrudnionych w jednostkach objętych badaniem. Kobiety stanowiły 18,1% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

W 2021 r. w województwie lubuskim w warunkach zagrożenia pracowało 9,4 tys. osób

Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń na stanowiskach pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia wiążą się ściśle z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy. Pracujący w warunkach zagrożenia stanowili 2,1% ogółu pracujących w warunkach zagrożenia w kraju, co uplasowało województwo na 13 lokacie (łącznie z województwem opolskim) wśród województw. Mniejszy udział w tym zakresie zanotowano w województwach warmińsko-mazurskim (1,8%) i podlaskim (1,2%). Najwyższy odsetek pracujących w warunkach zagrożenia zanotowano w województwach: śląskim (24,2%) i wielkopolskim (15,5%).

Wykres 1. Zatrudnieni[a] w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w województwie lubuskim

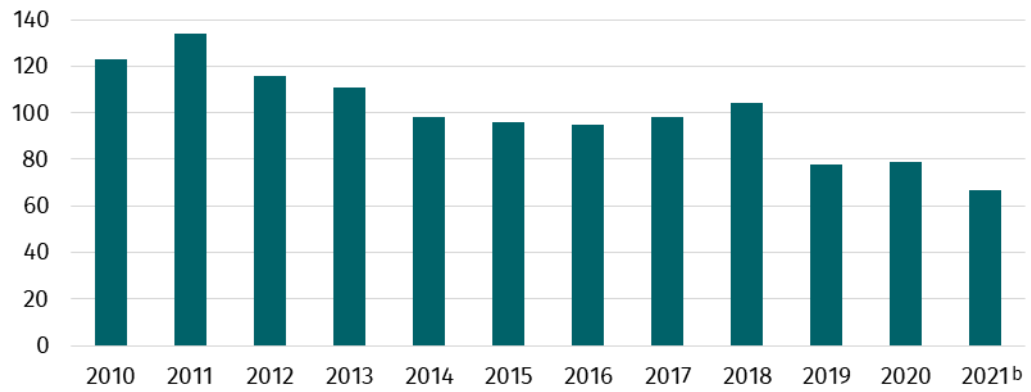

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego. b W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie.

W 2021 r. wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia, w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości, wyniósł w województwie lubuskim 67,2 (wobec 66,3 w kraju). Województwo lubuskie znalazło się na 10 lokacie wśród województw, przy najwyższej wartości wskaźnika w województwie śląskim (129,8) i najniższej – w mazowieckim (30,3).

Województwo lubuskie znalazło się na 10 lokacie pod względem pracujących w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości

Mapa 1. Zatrudnieni[a] w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości w 2021 r.
Stan w dniu 31 XII

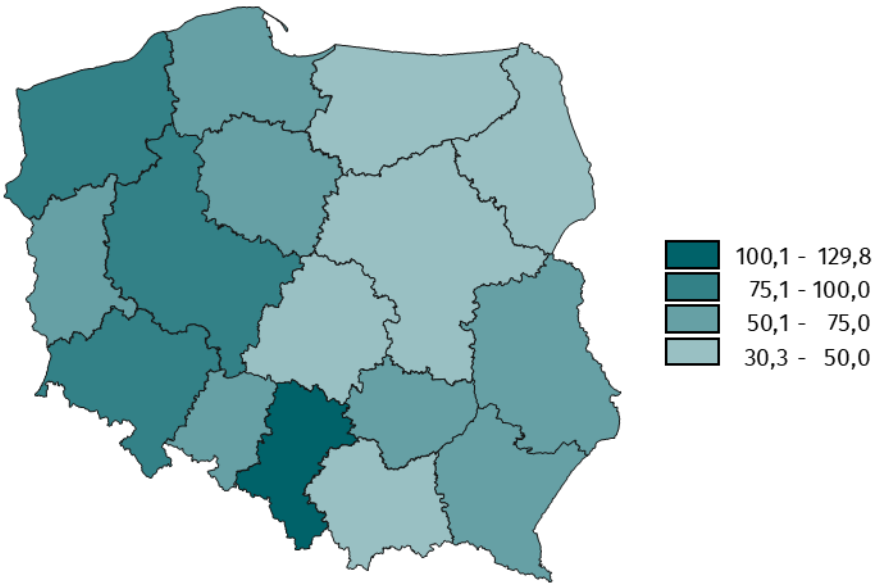

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego.

Wskaźnik określający liczbę zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem jest istotną miarą informującą o skali zatrudnienia w warunkach zagrożenia. W 2021 r. najwyższą wartość wskaźnika zanotowano w przemyśle – 110,7 oraz rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 94,4. W pozostałych rodzajach działalności wielkość tego wskaźnika wyniosła od 0,1 w transporcie i gospodarce magazynowej do 36,0 – w budownictwie.

Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem zanotowano w przemyśle

Osoby zatrudnione na stanowiskach pracy mogą być narażone na wiele czynników, przy czym w 2021 r. najwięcej było czynników szkodliwych dla zdrowia związanych ze środowiskiem pracy. Kolejnymi były czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi, a następnie związane z uciążliwością pracy.

W 2021 r. w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy pracowało 6,1 tys. osób (65,1% ogólnej liczby osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia), w tym 1,1 tys. kobiet (64,4% ogółu kobiet pracujących w warunkach zagrożenia). Do tych zagrożeń zalicza się m.in. działania substancji chemicznych, pyłów, hałasu, wibracji (drgań mechanicznych), mikroklimatu gorącego lub zimnego, promieniowania, pola elektromagnetycznego oraz czynników biologicznych.

Najwięcej zagrożeń dla zdrowia i życia na stanowiskach pracy spowodowanych było zagrożeniami związanymi ze środowiskiem pracy

Wykres 2. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń w 2021 r.

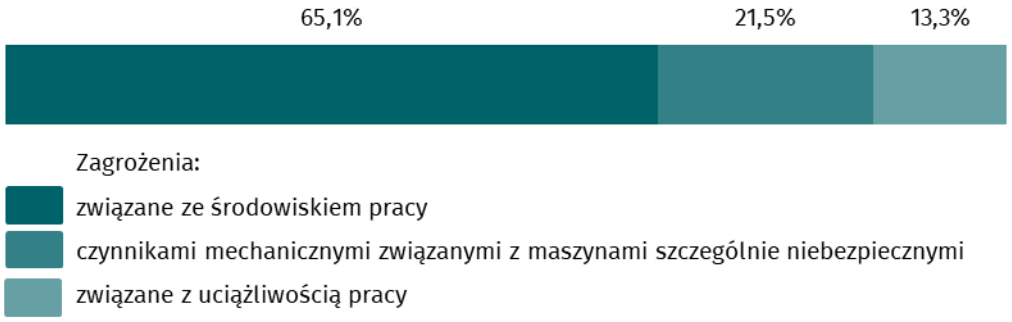

Na zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 2,0 tys. osób (21,5% pracujących w warunkach zagrożenia). W tej grupie znajdowało się 0,2 tys. kobiet (13,8% kobiet pracujących w warunkach zagrożenia). Zagrożeniem czynnikami mechanicznymi może być np. obsługa maszyn szczególnie niebezpiecznych m.in. pilarek tarczowych i taśmowych, strugarek, pras i innych.

Najmniej liczną grupę stanowiły zagrożenia związane z uciążliwością pracy, na które narażonych było 1,3 tys. pracowników (w tym 0,4 tys. kobiet) – odpowiednio 13,3% i 21,8% badanych zbiorowości. Uciążliwością pracy może być m.in. wymuszona pozycja ciała, nadmierny wysiłek fizyczny. Pracownicy narażeni na oddziaływanie zagrożeń związanych z uciążliwością pracy mogą doświadczać złego samopoczucia lub nadmiernego zmęczenia, przy czym dolegliwości te nie prowadzą do trwałego pogorszenia stanu zdrowia. Wymienione czynniki mogą powodować dużą absencję chorobową i obniżenie wydajności.

Tablica 1. Zatrudnieni[a] w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości w 2021 r.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi
Ogółem	67,2	43,7	9,0	14,5
w tym kobiety	12,2	7,8	2,6	1,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	94,4	54,2	25,9	14,3
Przemysł	110,7	70,9	14,8	25,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	113,7	73,7	13,5	26,5
Budownictwo	36,0	32,6	0,4	3,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	5,3	2,1	1,1	2,2
Transport i gospodarka magazynowa	0,1	–	–	0,1
Administrowanie i działalność wspierająca	11,6	–	–	11,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	35,8	35,0	0,6	0,2

Osoby zatrudnione na stanowiskach pracy, na których występują warunki zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych, dlatego w analizach wykorzystuje się kategorię tzw. osobozagrożeń. Liczba osobozagrożeń to liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy na ile czynników osoby te były narażone.

Spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas, którym zagrożonych było 4,9 tys. osób (liczonych tyle razy, na ile czynników są narażeni), grupa ta stanowiła 73,6% zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy. Drugim pod względem częstości występowania czynnikiem szkodliwym były czynniki biologiczne, na które narażonych było 0,8 tys. osób (12,5%).

W 2021 r. zlikwidowano lub ograniczono 3,8 tys. zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy. W tej grupie ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) 1,2 tys. osobozagrożeń. Przewaga likwidacji lub ograniczeń nad ujawnieniem lub powstaniem zagrożeń na stanowiskach pracy o 2,5 tys. osobozagrożeń świadczy o poprawie warunków pracy.

Wykres 3. Zatrudnieni w warunkach zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy według czynników zagrożenia w 2021 r.

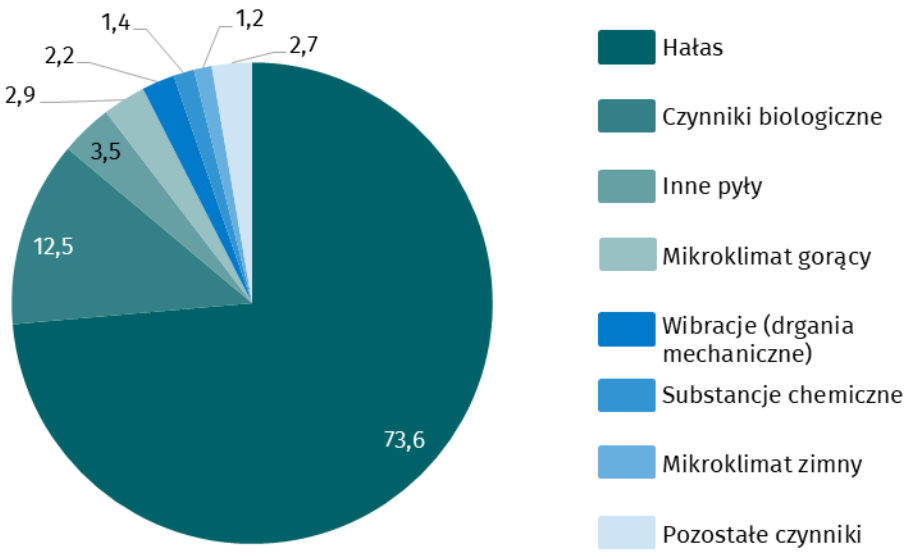

W 2021 r. w grupie czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi zlikwidowano lub ograniczono 1,0 tys. zagrożeń, przy równoczesnym stwierdzeniu 0,4 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych.

W 2021 r. zlikwidowano lub ograniczono 1,4 tys. zagrożeń związanych z uciążliwością pracy i równocześnie stwierdzono 0,1 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych.

Do zagrożeń związanych z uciążliwością pracy zaliczamy m.in. nadmierne obciążenie fizyczne oraz niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy. Nadmierne obciążenie fizyczne stanowiło 36,1% wszystkich zagrożeń związanych z uciążliwością pracy. Najwięcej zagrożeń związanych z uciążliwością pracy odnotowano w sekcji przetwórstwo przemysłowe (1,0 tys.).

W omawianym roku przeprowadzono ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach, na których zatrudnionych było 52,4 tys. osób. Ponad połowa tych stanowisk znajdowała się w przemyśle – 53,5%, kolejne 14,7% – w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, a 14,3% – w transporcie i gospodarce magazynowej.

Na stanowiskach, na których zatrudnionych było 52,4 tys. dokonano ocenę ryzyka zawodowego. Wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe dla 34,3 tys. zatrudnionych

Wykres 4. Zatrudnieni w warunkach zagrożeń związanych z uciążliwością pracy w 2021 r.

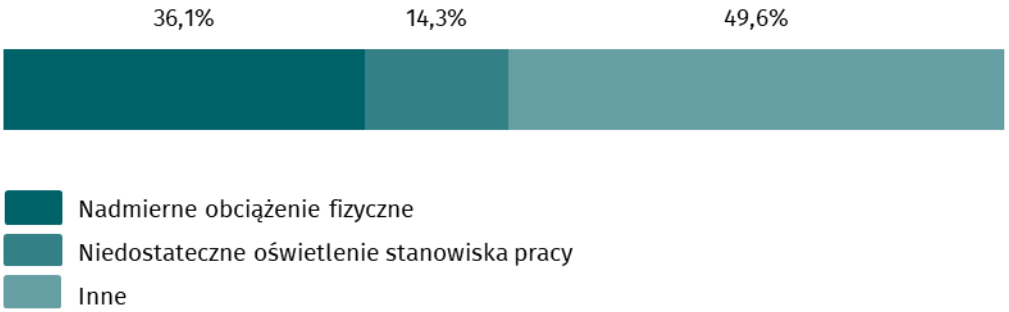

W wyniku oceny wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na stanowiskach, na których zatrudnionych było 34,3 tys. osób. Na stanowiskach pracy najwięcej wyeliminowań lub ograniczeń ryzyka zawodowego zanotowano w przemyśle (56,1% ogółu). W pozostałych sekcjach ich natężenie było zdecydowanie mniejsze: 13,0% w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, 11,5% w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej.

W celu wyeliminowania ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy zastosowano środki techniczne, organizacyjne bądź ochrony indywidualnej

Na stanowiskach pracy, na których w 2021 r. wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe zastosowano środki ochrony indywidualnej dla 28,6 tys. zatrudnionych. Środki organizacyjne zastosowano dla 14,7 tys. zatrudnionych, a środki techniczne zastosowano dla 7,5 tys. zatrudnionych.

Wykres 5. Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego w 2021 r.

Informacja metodologiczna

W 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, w związku z czym dane od 2021 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Badanie warunków obejmuje jednostki zatrudniające 10 osób i więcej. Wyniki uzyskane z próby są uogólniane na populację generalną podmiotów gospodarki narodowej zatrudniających 10 osób i więcej.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Dyrektor Roman Fedak
Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami

Tel: 68 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

@ZielonaGoraSTAT

@UStatZielonaGora

Powiązane opracowania

Warunki pracy w 2020 r.

Temat dostępny w bazach danych

Bank Danych Lokalnych

Dziedzinowe Bazy Wiedzy

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

Warunki pracy

Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi

Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy

Zagrożenia związane z uciążliwością pracy

Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia